Aan de Raad

Made, 24 maart 2023

Raadsvergadering 11 mei 2023	**Registratienummer:** 2023249943 2023249981 **Casenr:** 23.00195
Onderwerp: Zienswijze uitbesteding belastingtaken en toetreding Drimmelen tot de Gemeenschappelijke Regeling SVHW	

Portefeuillehouder: H.T.M. Bakker **Ambtelijke coördinatie:** Middelen **Steller:** J. Klocker	**Bijlagen:** 1. Raadsbesluit 2. GR SVHW	**Ter inzage:** 1.

SAMENVATTING

Het college ontvangt graag zo spoedig mogelijk een zienswijze van de gemeenteraad op toetreding tot de GR SVHW. Er kan ook worden afgezien van het geven van een zienswijze. Dan zal het college het voorlopig besluit opstellen (stap 4 in het besluitvormingsproces) en ter toestemming aan de raad voorleggen. Toetreding tot de GR SVHW betreft een samenwerking voor de lange termijn waarbij in principe geen einddatum wordt vastgesteld. Een contractuele looptijd is bij een aanbesteding uitbesteding belastingtaken aan bijvoorbeeld een commerciële partij wel aan de orde.

De kosten voor het uitbesteden van de gemeentelijke belastingheffing en -inning bestaan uit een jaarlijkse deelnemersbijdrage. De huidige uitvoeringskosten zijn bijna 20% hoger dan geraamde deelnemersbijdrage van SVHW. Met deze deelname verwachten we dus ook de kosten te beperken ten opzichte van het huidige niveau.

AANLEIDING

Drimmelen heeft de uitvoering van de Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ) - en Belastingtaken uitbesteed aan TOG Nederland die deze taken uitvoert met de eigen applicatie VRiS. Met ingang van 1-1-2017 hebben we een contract afgesloten met TOG voor een periode van 3 jaar met 2 maal twee jaar verlengingsmogelijkheid. Gemeente Drimmelen kan nog tot en met eind 2023 op basis van het huidige contract verder.

Vanuit het oogpunt van te maken keuzes en de doorlooptijd, kan besluitvorming niet meer lang op zich laten wachten. ANG heeft in opdracht van de gemeente Drimmelen voor de toekomst van belastingen een onderzoek uitgevoerd. Op basis van dit verkennend onderzoek is gebleken dat de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffing en Waardebepaling (SVHW) een realistische samenwerkingspartner is die de voorkeur geniet.

Inmiddels heeft er op 9 februari 2023 een verkennend gesprek met SVHW plaatsgevonden ten einde meer informatie te verkrijgen over de ontvangen offerte, welke vervolgstappen er dienen te worden doorlopen om toe te treden tot SVHW, welke doorlooptijd hiermee gemoeid is en wat de verwachtingen zijn van beide organisaties. Het verkennende gesprek op ambtelijk niveau is als zeer positief ervaren.

Advies
Aan de raad voor te stellen: Verzoek een zienswijze uit te spreken over de uitbesteding belastingtaken en toetreding van Drimmelen tot de Gemeenschappelijke Regeling SVHW.

Achtergrondinformatie bij Raadsvoorstel
Het onderzoek naar het al dan niet uitbesteden van belastingen heeft zich gericht op acht potentiële uitvoerders van de WOZ- en Belastingprocessen, waarbij uitbesteden van de belastingtaken naar een belastingsamenwerking als meest realistische variant naar voren is gekomen. Er zijn diverse belastingsamenwerkingen in en om onze regio actief, te weten Belastingsamenwerking West-Brabant (BWB), Belastingsamenwerking Rivierenland (BSR) en SVHW. SVHW kwam uiteindelijk als meest realistische variant uit het onderzoek. Hoewel alle belastingsamenwerking realistische samenwerkingspartners zijn gebleken, zijn er substantiële verschillen in de deelnemersbijdrage. De deelnemersbijdrage bij de Gemeenschappelijke Regelingen BSR en BWB zijn tot wel 100% hoger ten opzichte van SVHW. SVHW heeft in verre mate gedigitaliseerd, geautomatiseerd, werkt lean en houdt de overhead zo laag mogelijk. De benchmark van de Waarderingskamer (uitvoeringskosten WOZ bij gemeenten) laat zien dat zij “kwalitatief goede producten tegen een scherpe prijs realiseren”. SVHW krijgt vier (van de vijf) sterren van de Waarderingskamer, dit staat gelijk aan goed. Drimmelen heeft momenteel drie sterren (=voldoende).

Het doel van de uitbesteding van de belastingtaken aan SVHW is om de continuïteit van de uitvoering van de belastingtaken voor de toekomst te borgen, de kwaliteit verder te verhogen, de kwetsbaarheid van het belastingproces te verminderen en tegelijkertijd de dienstverlening op peil te houden en op onderdelen te verbeteren, dit alles tegen doelmatige kosten. We zien in het vakgebied een toename van met name no-cure-no-pay bureaus en mede daardoor een toename van het aantal WOZ bezwaren. Daarnaast zien we de eisen aan, en de samenhang tussen, de basisregistraties groter worden. De kwaliteit van dienstverlening vraagt daarbij ook een toenemende mate van aandacht en verdergaande noodzakelijke inzet van ICT-hulpmiddelen. Als kleinere gemeente is dit een erg lastige opgave. Met het overbrengen van de uitvoering naar GR SVHW, verwachten wij de dienstverlening en de continuïteit voor de toekomst geborgd te hebben. Toetreding tot de GR SVHW betreft een samenwerking voor de lange termijn waarbij in principe geen einddatum wordt vastgesteld. Een contractuele looptijd is bij een aanbesteding uitbesteding belastingtaken aan bijvoorbeeld een commerciële partij wel aan de orde.

<u>SVHW</u>
Het SVHW is een gemeenschappelijke regeling voor de lokale belastingen met als deelnemers Waterschap Hollandse Delta en 12 (kleine tot middelgrote) gemeenten. SVHW voert de volgende werkzaamheden uit:

- De heffing en invordering van belastingen,
- de uitvoering van de wet waardering onroerende zaken;
- de uitvoering van de BAG;
- de administratie van vastgoedgegevens (gegevensbeheer);
- het verstrekken van vastgoedgegevens aan deelnemers en derden.

Door samenwerking en schaalgrootte voert SVHW haar taken efficiënt uit, waardoor de kosten voor het heffen en innen van belastingen laag zijn. Daarbij wordt de continuïteit van de bedrijfsvoering geborgd en de kwetsbaarheid van het belastingproces verminderd. Bijkomend voordeel van SVHW betreft het feit dat het ook mogelijk is om de uitvoering van de BAG taken over te dragen. Het is ook mogelijk om deze taken in een later stadium over te dragen. Gezien de wettelijke ontwikkelingen en de wenselijkheid van de samenhangende objectregistratie zal het overdragen van de BAG-taken nader onderzocht worden.

Dienstverlening
De afgelopen jaren hebben meerdere gemeenten de belastinguitvoering ondergebracht in een samenwerkingsverband. Inmiddels zijn deze samenwerkingsverbanden geprofessionaliseerd. Processen zijn geoptimaliseerd en de dienstverlening is op orde. Op diverse onderdelen is de dienstverlening naar inwoners en bedrijven verder geoptimaliseerd dan gemeente Drimmelen kan bewerkstelligen. Ook op het gebied van klanttevredenheid zijn zichtbare sprongen gemaakt de afgelopen jaren. De onafhankelijk toezichthouder, de Waarderingskamer, beoordeelt de werkzaamheden van SVHW de afgelopen jaren aaneengesloten met het oordeel Goed. Dit vertaalt zich in een beoordeling van vier (van de vijf) sterren.

Beleid en uitvoering
De (besturen van de) deelnemers bepalen zelf welke belastingen er worden geheven en stellen zelf de tarieven en verordeningen vast. Dit blijft dus een bevoegdheid van uw raad. Ten aanzien van de uitwisseling van data en de verwerking van gegevens worden onderling afspraken vastgelegd. Uitgangspunt is dat waar de gemeente bronhouder is, zoals Basisregistratie Personen (BRP), dit het geval blijft. Voor de overige data, zoals Waardering Onroerende Zaken (WOZ), vindt kosteloos uitlevering door het SVHW plaats, daar waar de gemeente gegevens nodig heeft voor het uitvoeren van een publieke taak.
Uit navraag bij SVHW is gebleken dat wensen voor nieuw beleid (hiermee wordt niet bedoeld de vaststelling van de tarieven, maar fundamentele systeemwijzigingen) tot en met uiterlijk september voorafgaand aan het volgende belastingjaar door hen kan worden verwerkt. Diverse gemeenten hebben behoefte aan de herijking van hun beleid en regelmatig worden wijzigingen in de lokale lasten doorgevoerd.

Daarnaast is maatwerk, zoals bijvoorbeeld het opnemen van het gemeentelogo op de aanslag, zonder meerkosten mogelijk. Voor de goede orde; (belasting)beleid dient wel door de gemeente zelf opgesteld te worden, het samenwerkingsverband zorgt, na bestuurlijke vaststelling, voor de implementatie en uitvoering (lees: heffing) van het beleid. Het uitvoeringsbeleid van SVHW is wel geharmoniseerd op grote lijnen, bijvoorbeeld op het aantal incassotermijnen (10x en daarmee gelijk aan de huidige incassotermijnen).

Personeel
Sinds 1 januari 2020 is een wettelijke wijziging van kracht met betrekking tot de rechten van overheidspersoneel. Door de Wet Normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) zijn ambtenaren voortaan werknemer. Ze hebben een arbeidsovereenkomst in plaats van een aanstelling en het gewone arbeidsrecht is zoveel mogelijk op hen van toepassing. Ten aanzien van het uitfaseren van werkzaamheden door een gemeente naar een samenwerkingsverband is dit van belang. Overheidspersoneel gaat voortaan van rechtswege mee over bij “overgang van onderneming”. Mens volgt werk. Concreet betekent dit dat de ontvangende partij naast de werkzaamheden ook de medewerkers over moet nemen. De medewerker behoudt zijn rechten en voor de gemeente ontstaan geen frictiekosten. Mochten er taken overgedragen worden die nu door personeel in vaste dienst wordt uitgevoerd dan is bovenstaande van toepassing. Vooralsnog verwachten we niet dat dit nu gaat spelen.

Wet versterking democratische legitimatie
Al bij de vorming van het vorige kabinet is afgesproken dat de Wet gemeenschappelijke regelingen (verder: Wgr) zal worden aangepast om de politieke controle over gemeentelijke samenwerking te verbeteren. De gemeenteraden van de deelnemers in de GR hebben gelegenheid gekregen om vooraf een zienswijze te geven op het gehele ontwerp van een GR, of de wijziging daarvan in te dienen. Een andere belangrijke wijziging is dat de gemeenteraden van de deelnemers de bevoegdheid krijgen om een zienswijze in te dienen voorafgaand aan het nemen van besluiten door het bestuur van de GR. De politiek van de deelnemers in de GR heeft met de wijziging van de Wgr via de zienswijze (wat) meer

zeggenschap over de inrichting van en besluitvorming door de GR gekregen. Tot slot wordt, vanuit het perspectief van de controlerende en kaderstellende taken van de gemeenteraden, het recht op inlichtingen voor de gemeenteraad beter geborgd in de Wgr.

Aandachtspunten
Overgang kan uitsluitend plaatsvinden per 1 januari van een belastingjaar, dit in verband met de aanslagoplegging (en hieruit voortvloeiende werkzaamheden zoals heffing, bezwaarafhandeling, invordering, enz.). Om een goede overgang per 1 januari 2024 te kunnen waarborgen, dient de volledige bestuurlijke besluitvormingsprocedure, inclusief besluitvorming van het AB van het SVHW, uiterlijk eind juni doorlopen te zijn.
Een tweede kanttekening betreft de uitvoering van de belastingjaren 2023 en eerder. SVHW heeft als uitgangspunt aangegeven geen werkzaamheden van belastingjaar 2023 en eerder af te handelen. Dat houdt in dat Drimmelen onder andere alle openstaande de bezwaar- en beroepszaken van 2023 en eerder in eigen beheer houdt, maar ook alle openstaande vorderingen dient af te handelen. Mogelijk is SVHW bereid tegen een meerprijs de werkzaamheden van de oude jaren ook op te pakken. Anderzijds is het mogelijk om TOG Nederland te vragen deze werkzaamheden af te handelen.

Financiën
De kosten voor het uitbesteden van de gemeentelijke belastingheffing en -inning bestaan uit een jaarlijkse deelnemersbijdrage. Deze wordt bepaald op basis van o.a. WOZ-objecten, belastingsoorten, het aantal huishoudens, aanslagregels, etc. Op ons verzoek is door het SVHW de deelnemersbijdrage berekend, indien onze gemeente besluit om de belastingheffing en -inning aan hen uit te besteden. De bruto raming van de deelnemersbijdrage van de gemeente Drimmelen bij toetreding tot de Gemeenschappelijke Regeling SVHW bedraagt €296.000. De deelnemersbijdrage is de afgelopen jaren redelijk constant gebleken. Er zijn geen toetredingskosten tot de Gemeenschappelijke Regeling, wel conversiekosten bij toetreding. De kosten hiervan bestaan uit de extra materiële kosten van SVHW. Een voorzichtige voorlopige schatting vanuit de SVHW is nog geen € 50.000.

De huidige uitvoeringskosten van TOG Nederland zijn bijna 20% hoger dan geraamde deelnemersbijdrage van SVHW. Met deze deelname verwachten we dus ook de kosten te beperken ten opzichte van het huidige niveau.

Tot slot zal een regiecontactfunctionaris en een beleidsmedewerker binnen onze organisatie nodig zijn om te fungeren als ‘tussenperso(o)n(en) en aanspreekpunt’ en de belangen van de gemeente te behartigen en de couleur locale te borgen. Hieronder vallen tevens zaken als klachtenafhandeling, opstellen van raads- en collegevoorstellen en verordeningen, de behandeling van raads- en collegevragen, c.q. moties, ed. Deze functie is nu ook reeds belegd.

Besluitvormingsproces op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen
<u>Stappen</u>:
1. Verzoek een zienswijze uit te spreken over de uitbesteding belastingtaken en toetreding van Drimmelen tot de Gemeenschappelijke Regeling SVHW;
2. de gemeenteraad heeft 8 weken om zienswijze in te dienen. Dit mag uiteraard eerder en de gemeenteraad mag er van afzien;
3. het college verwerkt eventuele aanpassingen vanuit de zienswijze;
4. een voorlopig besluit wordt ter toestemming aan de raad voorgelegd. Hier staat maximaal 13 weken voor (+ eventueel een eenmalige verlenging van maximaal 13 weken). Dit mag uiteraard eerder. Onthouding van toestemming kan alleen op grond wegens strijd met het recht, of strijd met het algemeen belang;
5. het college neemt een definitief besluit tot toetreding.

Zienswijze
Op grond van bovenstaande ontvangt het college graag zo spoedig mogelijk maar binnen 8 weken de zienswijze van de gemeenteraad op toetreding tot de GR SVHW. Er kan ook worden afgezien van het geven van een zienswijze. Dan zal het college het voorlopig besluit opstellen (stap 4 in het besluitvormingsproces) en ter toestemming aan de raad voorleggen. Om een goede overgang per 1 januari 2024 te kunnen waarborgen, dient de volledige bestuurlijke besluitvormingsprocedure, inclusief besluitvorming van het AB van het SVHW, uiterlijk eind juni doorlopen te zijn.

Burgemeester en wethouders van Drimmelen

Laten staan ivm handtekening

Laten staan ivm handtekening
Laten staan ivm handtekening

,

De raad van de gemeente Drimmelen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.;24 maart 2023

gelet op * ;

B e s l u i t :

*

Made, 11 mei 2023

de raad voornoemd,

Laten staan ivm handtekening

Laten staan ivm handtekening

Laten staan ivm handtekening